

הוראת שעה למלחמת "חרבות ברזל":

התאמות לסטודנטים במילואים בשנה"ל תשפ"ה

ועד ראשי האוניברסיטאות (ור"ה), ועד ראשי המכללות האקדמיות הציבוריות (ור"מ), פורום ראשי המכללות
האקדמיות לחינוך (רמ"א)
תיקון מס 1א' (20.11.2024)

מסמך זה מציג את ההתאמות האקדמיות שיועמדו לרשות הסטודנטיות והסטודנטים שנעדרו מהלימודים בשנה"ל תשפ"ה בעקבות שירות מילואים, שירות קבע ביחידה ב"ייעודי קדמי", או פציעה במלחמת חרבות ברזל במהלך השירות. במסמך זה המונח "שירות מילואים" כולל בנוסף לשירות מילואים כלשונו גם שירות קבע ביחידה ב"ייעודי קדמי" והיעדרות מלימודים עקב פציעה במלחמת חרבות ברזל שהצריכה אשפוז בבית חולים¹. לצורך קביעת מספר הימים לעניין השיוך לקבוצות השונות יהיה מספר ימי המילואים האפקטיבי במקרה של פציעה שווה למספר ימי האשפוז + 14 ימים לצורך המשך החלמה בבית והתארגנות ללימודים. יודגש כי ההתאמות והטיפול הנדרשים לסטודנטים פצועים עשויים לעלות על אלו המוענקים במסמך זה והמוסדות יעשו מאמץ מיוחד כדי לתת להם מענה רחב והולם.

1. התאמת היקף ההתאמות למשך השירות.

1.1. סטודנטים וסטודנטיות פעילים (שאינם בחופשה או בהפסקת לימודים), כולל סטודנטים בשנה א', אשר נעדרו מהלימודים בשל שירות מילואים, שירות קבע "ייעודי קדמי", או פציעה במלחמת חרבות ברזל יסווגו לאחת משלוש הקבוצות לפי מספר ימי המילואים האפקטיבי במהלך כל אחד מהסמסטרים:

[פתיחת סמסטר א'] ועד [סיום תקופת הבחינות של סמסטר א'] עבור סטודנטים פעילים בסמסטר א' תשפ"ה.

[פתיחת סמסטר ב'] ועד [סיום תקופת הבחינות של סמסטר ב'] עבור סטודנטים פעילים בסמסטר ב' תשפ"ה.

קבוצה 1: סטודנטים וסטודנטיות ששרתו פחות מ- 21 יום במצטבר במהלך הסמסטר.

קבוצה 2: סטודנטים וסטודנטיות השייכים לאחת או יותר מהקבוצות הבאות וסטודנט. ית הורה לילדים עד גיל 13 שכן או בת זוגו שייכם לאחת או יותר מהקבוצות הבאות:

א. סטודנטים וסטודנטיות ששרתו 21 יום ומעלה במצטבר במהלך הסמסטר.

ב. סטודנטים וסטודנטיות ששרתו 35 יום ומעלה במצטבר בכל שנת הלימודים תשפ"ה (מתכונת שנתית, תופעל בסמסטר ב').

ג. סטודנטים וסטודנטיות אשר שרתו שירות מילואים של 60 ימים ומעלה במצטבר, שהחלו במהלך 3 החודשים הקודמים לפתיחת הסמסטר.

קבוצה 3: סטודנטים וסטודנטיות ששרתו 35 יום ומעלה במצטבר במהלך הסמסטר וסטודנט. ית הורה לילדים עד גיל 13 שכן או בת זוגם שרת כאמור.

1.1. התאמות לסטודנטים שנעדרו מלימודים בסמסטר קיץ תשפ"ה תקבענה על פי העקרונות שבמסמך זה ובהתאמה יחסית של משכי השירות לאורך הסמסטר.

2. הוראות כלליות והתאמות לכלל משרתי המילואים

עמידה בכללי זכויות הסטודנט ובתקנות המילואים המוסדיות כדרישת סף, הרחבה עליהם לפי האמור במסמך.

¹ ההכרה בשירות ייעודי קדמי תתבסס על העברת מידע מסודר ומרוכז מהרשויות המוסמכות בצבא לגבי השייכים לקבוצה זו.

2.1. ההתאמות המפורטות במסמך זה מרחיבות ומוסיפות על אלו הקבועות ב**כללי זכויות הסטודנט**, בהחלטות המל"ג, בהחלטת המוסדות בנוגע להתאמות עקב מלחמת חרבות ברזל שניתנו בתשפ"ג ובתשפ"ד ובתקנות המילואים המוסדיות, ואינן גורעות מהן.

2.2. באחריות המרצה האחראי בקורס, היחידה האקדמית, והמוסד לאפשר לסטודנטים שנעדרים בשל שירות מילואים להשלים את חומר הלימוד. החובה מעוגנת ב**כללי זכויות הסטודנט** ובתקנות המילואים המוסדיות, אשר מציעים מגוון כלים כדי לממש חובה זו, כולל הקלטות, האזנה או צפייה בשיעורים, סיכומים כתובים, שעות תגבור פרטניות ועוד (ראו ס' 9 ב**כללי זכויות הסטודנט**). המרצים יבחרו מתוך אלו את המתכונת המיטבית להשגת מטרה זו ולעמידה בהוראות המחייבות ואף מעבר לכך.

2.3. אלא אם צוין במפורש אחרת, ההתאמות המפורטות בהמשך מסמך זה חלות על סטודנטים בתואר ראשון ובתארים מתקדמים.

3. התאמות לקבוצה 1 (נוסף על האמור בהוראות הכלליות):

3.1. ההתאמות הקיימות בתקנות המילואים כפי שנקבעו בכל מוסד וב**כללי זכויות הסטודנט**.

3.2. דחיית הגשת מטלות שמועד הגשתן נקבע לשבוע שלפני מועד בחינה מיוחד למשרתי המילואים.

4. התאמות לקבוצה 2 (נוסף על ההתאמות לקבוצה 1 ועל האמור בהוראות הכלליות):

הפחתה בעומס

4.1. קיצור התואר: פטור מ-6 נ"ז בתואר ראשון או 4 נ"ז בתואר שני, בקורסי בחירה, בקורסים כלליים ובקורסים אחרים כפי שקבע המוסד כנגד שירות המילואים בתשפ"ה, ולכל היותר 10 נ"ז בתואר ראשון ו-4 נ"ז בתואר שני, במצטבר בכל התואר. פטור מנקודות זכות כאמור בסעיף זה יינתן לכל תקופת לימודיו של הסטודנט לתואר; נקודות זכות אשר מחויב מוסד להעניק לפי חוק עידוד מעורבות סטודנטים בפעילות חברתית וקהילתית, או נקודות זכות שכבר ניתנו לסטודנט עקב מלחמת חרבות ברזל, יבואו במניין נקודות הזכות האמורות בסעיף זה, הן בקשר למילואים בתשפ"ה והן בקשר לתקרת הפטור.

4.2. הפחתת מספר המטלות שנקבעו במקצוע תוך התחשבות ביחס בין מספר שבועות השירות במילואים במהלך הסמסטר למספר שבועות ההוראה בסמסטר ובהתאם לאופי הקורס.

4.3. מעבדות: צוות הקורס ייקבע פתרון להשלמה של המעבדות הנדרשות כדי למלא את חובות הקורס או, לחילופין, לצמצום מספרן. הפתרון יתחשב במשך השירות בפועל.

התקדמות בלימודים תוך מזעור השיבושים עקב היעדרות לשירות מילואים

4.4. התקדמות ללא אכיפת דרישות קדם: סטודנטים בשנים המתקדמות שהיו רשומים למקצוע הקדם אך לא נבחנו בו בשל שירות מילואים יוכלו להמשיך בלימודיהם בסמסטרים העוקבים ללא אכיפת דרישת קדם. המוסדות יעשו את המירב במגוון האמצעים העומדים לרשותם (כפי שנעשה בשנת הלימודים תשפ"ד) כדי להבטיח שתלמידי השנים הראשונות ישלימו את החומר ואת הבחינות ויוכלו להתקדם בלימודיהם. הוראות סעיף זה לא יחולו על המקצועות הטיפוליים.

4.5. גמישות בשינוי מערכת השעות הסמסטריאלית גם אחרי תום מועד השינויים וביטול מקצועות בתקופה מאוחרת ללא חיוב בתשלום.

4.6. ריבוך דרישת הצבירה בקריטריון לתקינות אקדמית: סטודנטים שלא יעמדו בקריטריון צבירת הנ"ז כאשר שאר המדדים תקינים יחשבו כתקינים אקדמית.

4.7. הכרה בקורסים שנלמדים במוסדות אקדמיים אחרים בארץ: המוסד יפעיל מנגנון לבחינה ולהכרה בקורסים הניתנים ע"י מוסדות אקדמיים אחרים כפי שמקובל במוסד. הכרה בקורס מותנית, בין השאר, בכך שסטודנט קיבל ציון מאוני עובר על פי כללי מוסד האם.

התאמה של בחינות וציונים

4.8. המרה לציון "עובר": המרת ציון מספרי לציון "עובר" בשני קורסים בתואר ראשון או בקורס אחד בתואר שני בשנה"ל תשפ"ה בקורס לבחירתו של הסטודנט, בתנאי שעמד בדרישות המעבר של הקורס. לא ניתן להמיר ציון מספרי לציון "עובר" בקורס בו נדרש ציון מספרי כתנאי לרישוי מקצועי ובקורס חובה או קורס ליבה בתואר שני. מספר הקורסים בהם מומר ציון מספרי לציון "עובר" בכל התואר לא יעלה על 5 בתואר ראשון ו-2 בתואר שני. בתואר ראשון סך נקודות הזכות של כלל הקורסים בהם נקבע ציון "עובר", כולל בהתאמות שנתנו בסמסטרים קודמים, לא יעלה על 10% מסך נקודות הזכות הנדרשות לתואר.

4.9. הערכה חלופית ובחינות מותאמות: על פי הוראת [כללי זכויות הסטודנט](#), באחריות המרצה האחראי לקבוע מועד מיוחד לסטודנטית או סטודנט אשר לא נבחנו בשל שירות המילואים. מרצים שיבחרו לעשות זאת, יכולים לאפשר בקורס הערכה חלופית או "בחינה מותאמת". התאמת הבחינה תהיה בהתאם לאופי הקורס והבחינה, ועל פי שיקול דעתו של המרצה ובהתאם להנחיות המוסדיות. הקורסים בהם תתאפשר הערכה חלופית לסטודנטים בקבוצה זו יקבעו ע"י המוסד בהתאם להיקף ולתחומי הלימוד שנקבעו במתווה תשפ"ד. בפתיחת כל סמסטר, המוסד יפרסם רשימת קורסים בהם תתאפשר הערכה חלופית עבור משרתי המילואים. לחילופין, מוסד יוכל במקום פרסום רשימה לאפשר לסטודנטים הנמנים על קבוצה זו הערכה חלופית **בשלוש** בחינות לפחות. הוראה זו לא תחול על תוכניות ה-STEM, לפי הגדרת המוסד.

מענה לצורך בהארכת הלימודים

4.10. הארכת הלימודים² (במידת הצורך) ללא חיוב בתוספת תשלום: סטודנטים ששרתו שירות מילואים מצטבר של 42 ימים לפחות במהלך שני הסמסטרים בשנה"ל תשפ"ה יהיו זכאים להאריך את תקופת הלימודים בסמסטר אחד בלי שיחויבו בתוספת תשלום. האמור בסעיף זה יותאם למנגנון החיוב בשכר לימוד של כל מוסד ובלבד שלא תיגבה תוספת תשלום בגין הארכת הלימודים.

5. התאמות לקבוצה 3 (בנוסף על ההתאמות הקבועות לקבוצה 1 ולקבוצה 2 ועל האמור בהוראות הכלליות):

התאמת בחינות בגין שירות מילואים

5.1. הארכת זמן של 25% בשני מועדי הבחינות בסמסטר בו שרת הסטודנט במילואים.

הפחתה בעומס

5.2. קיצור התואר: פטור מ-8 נ"ז בתואר ראשון או 4 נ"ז בתואר שני, בקורסי בחירה, בקורסים כלליים ובקורסים אחרים כפי שקבע המוסד כנגד שירות המילואים בתשפ"ה, ולכל היותר 10 נ"ז בתואר ראשון ו-4 נ"ז בתואר שני, בכל התואר. פטור מנקודות זכות כאמור בסעיף זה יינתן לכל תקופת לימודיו של הסטודנט לתואר; נקודות זכות אשר מחויב מוסד להעניק לפי חוק עידוד מעורבות סטודנטים בפעילות חברתית וקהילתית, או נקודות זכות שכבר ניתנו לסטודנט עקב מלחמת חרבות ברזל, יבואו במניין נקודות הזכות האמורות בסעיף זה, הן בקשר למילואים בתשפ"ה והן בקשר לתקרת הפטור.

התאמה לציונים

5.3. המרה לציון "עובר": המרת ציון מספרי לציון "עובר" בשלושה קורסים בתואר ראשון או בשני קורסים בתואר שני בשנה"ל תשפ"ה בקורס לבחירתו של הסטודנט, בתנאי שעמד בדרישות המעבר של הקורס. לא ניתן להמיר ציון מספרי לציון "עובר" בקורס בו נדרש ציון מספרי כתנאי לרישוי מקצועי ובקורס חובה או קורס ליבה בתואר שני. מספר הקורסים בהם מומר ציון מספרי לציון "עובר" בכל התואר לא יעלה על 5 בתואר ראשון ו-2 בתואר שני. בתואר ראשון סך נקודות הזכות של כלל הקורסים בהם נקבע ציון "עובר", כולל בהתאמות שנתנו בסמסטרים קודמים, לא יעלה על 10% מסך נקודות הזכות הנדרשות לתואר.

² הארכת התואר עקב שירות מילואים לא תובא בחשבון כגרירת תואר בקביעת המקדמים במודל תקצוב המוסדות.

מענה לצורך בהארכת הלימודים

5.4. הארכת הלימודים³ (במידת הצורך) ללא חיוב בתוספת תשלום: סטודנטים ששרתו שירות מילואים מצטבר של 84 ימים לפחות במהלך שני הסמסטרים בשנה"ל תשפ"ה יהיו זכאים להאריך את תקופת הלימודים בשני סמסטרים בלי שיחויבו בתוספת תשלום. האמור בסעיף זה יותאם למנגנון החיוב בשכר לימוד של כל מוסד ובלבד שלא תיגבה תוספת תשלום בשל הארכת הלימודים.

6. התאמות למשרתי קבע ומערכת הביטחון ולנפגעי מלחמת חרבות ברזל

מענה לאוכלוסיות נוספות

6.1. יחד עם התמיכה בסטודנטים שנקראו לשירות מילואים, המוסדות האקדמיים קשובים לקשיים, אקדמיים ואחרים, שנגרמו עקב המלחמה לכלל הסטודנטים. תשומת לב מיוחדת ניתנת לפצועי המלחמה (נוסף על האמור במסמך זה), לנפגעי השבעה באוקטובר; למשפחות של פצועים, חללים וחטופים; לסטודנטים שמשרתיים בשירות קבע ובמערכת הביטחון (נוסף על האמור לגבי יחידה ב"ייעוד קדמי"), לעתודאים שנקראו לשירות סדיר זמני, לכוחות ההצלה והרפואה, וכן לסטודנטים וסטודנטיות שהם בני או בנות זוג של משרתי קבע ומערכת הביטחון והם הורים לילדים קטנים.

כל המצוינים לעיל יכולים לפנות לגורמים האקדמיים המתאימים אשר יפורסמו ע"י כל מוסד בצירוף אישורים מתאימים בבקשה להתאמות בדומה לאלו שניתנו למשרתי המילואים. הבקשות תישקלנה בכובד ראש ובכוונה כנה לסייע ככל שניתן.

7. התאמות ללומדים במסגרת הכשרה מעשית, בעיקר במקצועות הרפואיים.

7.1. התאמות והשלמות לסטודנטיות וסטודנטים בהכשרה מעשית במקצועות הרפואה ייקבעו בהמשך בידי פורום דיקני רפואה בתאום עם הנהלות המוסדות האקדמיים.

7.2. התאמות והשלמות לסטודנטיות וסטודנטים בהכשרה מעשית במקצועות אחרים ייקבעו בהמשך ע"י המוסדות בהתאם לדרישות התחום.

8. מחויבות המוסדות לעמידה בתנאי המתווה.

המוסדות מחויבים לאכיפת המתווה המוסכם במלואו וכלשונו. ככל שירצו, יוכלו מוסדות להוסיף עליו התאמות, אך לא לגרוע מהן.

לשם הסדרת מחויבות המוסדות:

8.1. יגיש מוסד דיווח בנוגע לעמידה בכללי המתווה בסוף כל סמסטר, ככל שיידרש לכך בידי יחידת האכיפה של המל"ג.

8.2. פנייה ממוקד המל"ג בנוגע לאכיפת המתווה הנשלחת למוסד הרלבנטי, תישלח גם לגוף המסדיר את המתווה הרלבנטי (ור"ה, ור"מ, רמ"א).

8.3. פנייה של מוקד המל"ג תטופל בידי המוסד בתוך שבועיים לכל היותר מרגע קבלתה, ועותק מתשובת המוסד למל"ג יועבר גם לגוף המסדיר.

³ הארכת התואר עקב שירות מילואים לא תובא בחשבון כגרירת תואר בקביעת המקדמים במודל תקצוב המוסדות.